

DE HIV-TEST

OOK VOOR U?

AIDS FONDS • GIRO 8957

De laatste jaren zijn we in Nederland heel anders gaan denken over de hiv-test. Zo vonden we vroeger dat de wetenschap seropositief te zijn vooral nadelen had. De (psychische) last was enorm en medische voordelen waren er niet of nauwelijks. En veilig vrijen moest je immers hoe dan ook. Maar nu liggen de zaken duidelijk anders. De huidige medicijnen die een hiv-infectie afremmen, kunnen lang voorkomen dat iemand daadwerkelijk ziek wordt. Ook kan door een vrij eenvoudige behandeling de kans aanzienlijk worden verkleind dat een moeder haar (ongeboren) kind infecteert met hiv. Dat neemt niet weg dat u nog steeds een aantal zaken heel zorgvuldig moet afwegen, voordat u besluit zich te laten testen. Vandaar de nieuwe folder: De hiv-test - ook voor u?

Deze folder geeft u antwoord op de meest gestelde vragen over de hiv-test: wat is een hiv-test en hoe gaat die in zijn werk, moet ik me wel of niet laten testen, waar kan ik meer informatie krijgen, waar kan ik me laten testen. Deze informatie is voor iedereen belangrijk. Zeker als u risico hebt gelopen, ook al is dat lang geleden, moet u zich goed laten informeren over de test en behandelmogelijkheden van een hiv-infectie. Deze folder helpt u daarbij op weg.

INHOUD

1. De hiv-test - ook voor u?	3
2. Hiv en aids	5
Behandeling van hiv en aids	6
Wat houdt een hiv-test precies in?	6
Wat is PEP (Post-Exposure Prophylaxis)?	6
3. Het belang van een voor- en een nagesprek	7
Wel of niet testen?	8
Risico's op een hiv-infectie	8
4. De uitslag: positief of negatief	9
Voordelen van de hiv-test	9
Nadelen van de hiv-test	10
Anoniem testen?	10
5. Wat kost een hiv-test?	11
Onverzekerd of illegaal?	11
Verplicht testen	11
Waar kunt u de test laten doen?	12
De hiv-zelftest	12
6. Meer informatie	13
7. Het Aids Fonds	15
Hoe kunt u het Aids Fonds steunen?	15

Hiv is de naam van het virus dat de dodelijke ziekte aids veroorzaakt. Zodra iemand met hiv is geïnfecteerd, begint het virus het afweersysteem van het menselijk lichaam af te breken. Dit gebeurt eerst zo goed als ongemerkt, maar na verloop van tijd - vaak vele jaren - krijgt men steeds zwaardere ziekteverschijnselen. Deze verschijnselen kunnen uiteindelijk leiden tot de diagnose aids.

U kunt dus zonder het te weten lange tijd hiv in uw lichaam hebben en het virus ook op anderen overdragen. Hiv wordt meestal overgedragen door onbeschermd seksueel contact of door het spuiten van drugs met naalden die al door anderen gebruikt zijn. Ook kan het virus tijdens en na de zwangerschap worden overgedragen van moeder op kind.

In landen waar hiv en aids veel voorkomen en bloed niet op hiv gecontroleerd wordt, kan het ook gebeuren dat het virus overgedragen wordt tijdens een operatie of via bloed en bloedproducten.

Behandeling van hiv en aids

Een hiv-infectie is niet te genezen, wel te behandelen. Met een combinatie van drie of meer anti-hiv-medicijnen kan de vermenigvuldiging van hiv in het lichaam sterk worden afgeremd. Hierdoor kunnen mensen met hiv vaak langer zonder lichamelijke klachten blijven leven. Het is belangrijk om tijdig met deze behandeling, de combinatietherapie, te beginnen. Liefst nog voordat er ziekteverschijnselen optreden. Om te bepalen of het moment is aangebroken waarop men de behandeling start, wordt onder meer regelmatig de hoeveelheid hiv in het bloed gemeten. Hiermee wordt begonnen als duidelijk is dat u met hiv bent geïnfecteerd. Daarvoor moet u eerst zijn getest.

De combinatietherapie is een zeer zware behandeling, die veel van u eist. De pillen moeten zeer stipt en op vaste tijden worden ingenomen. Bovendien hebben ze vaak ernstige bijwerkingen. Daarom geldt als stelregel: niet eerder beginnen met de behandeling dan wanneer u er echt klaar voor bent.

Wat houdt een hiv-test precies in?

Door uw bloed te laten testen op de aanwezigheid van hiv, kunt u erachter komen of u het virus in uw lichaam hebt. Mocht dat zo zijn, dan heeft uw lichaam antistoffen tegen het virus aangemaakt. Dit zijn stoffen die het lichaam normaal gesproken produceert om virussen onschadelijk te maken. Het probleem bij aids is dat de antistoffen tegen hiv het virus niet kunnen uitschakelen. De hiv-test (officieel hiv-antistoffentest) toont aan of u hiv-antistoffen in uw bloed hebt. Als dat zo is, bent u met hiv geïnfecteerd, ofwel seropositief.

Antistoffen tegen hiv zijn soms pas zes maanden na infectie in het bloed terug te vinden. Als u risico hebt gelopen, dan moet u dus zes maanden wachten voordat u zich laat testen. Dit kan voor uw gevoel lang duren, zeker als u zich grote zorgen maakt. U kunt zich dan bijvoorbeeld laten ondersteunen door uw huisarts, een arts of verpleegkundige van de GGD, of bellen met de Aids Infolijn: 0800 - 022 22 20 (op werkdagen van 14.00 - 22.00 uur).

Voor alle duidelijkheid: een hiv-test biedt geen bescherming tegen hiv.

Wat is PEP (Post-Exposure Prophylaxis)?

Er kan een acute situatie ontstaan waarin u grote kans loopt op een hiv-infectie. Bijvoorbeeld bij een gescheurd condoom van een hiv-positieve partner of een prikaccident. In dat geval kunt u in aanmerking komen voor een PEP-behandeling. Deze behandeling met medicijnen duurt een maand en is zowel lichamelijk als psychisch erg belastend. Medici gaan ervan uit dat PEP in een heel vroeg stadium de verspreiding van hiv in het lichaam kan voorkomen. Er is echter geen garantie dat PEP echt werkt.

Als u denkt zo'n risico gelopen te hebben, dient u binnen 48 uur contact op te nemen met de sociaal-verpleegkundige of arts infectieziekten van de GGD in uw regio. Zij zijn 24 uur per dag bereikbaar voor urgente situaties en kunnen samen met u een risico-inschatting maken. De PEP-kuur wordt door een internist gegeven na overleg met de GGD.

Voor meer informatie over PEP in het algemeen kunt u het best contact opnemen met de Aids Infolijn.

Voordat een hiv-test bijvoorbeeld via de huisarts of bij de GGD wordt gedaan, vindt er eerst een voorgesprek plaats. Daarin wordt gesproken over de aanleiding voor de test en worden voor- en nadelen op een rij gezet. U beslist dan zelf of u zich wel of niet zult laten testen. Voor een hiv-test moet u altijd zelf toestemming geven.

Het duurt meestal zo'n tien dagen voordat de uitslag bekend is. Dit duurt zo lang omdat er altijd nog een bevestigingstest wordt gedaan. De uitslag wordt persoonlijk aan u meegedeeld, dus niet via de telefoon. In het nagesprek zal de hulpverlener de uitslag van de test met u bespreken, evenals de eventuele gevolgen daarvan. De uitslag is geheim en mag door niemand anders dan uzelf aan anderen worden verteld. In het voor- en nagesprek bespreekt u met de hulpverlener ook hoe u in de toekomst risico's kunt vermijden.

Wel of niet testen?

Het besluit om u op hiv te laten testen gaat waarschijnlijk met veel twijfels en onzekerheden gepaard. Als u het moeilijk vindt die beslissing te nemen, is het goed om daarbij steun te zoeken. Bij iemand uit uw eigen omgeving bijvoorbeeld, of uw huisarts, een medewerker van een Rutgershuis, een sociaal-verpleegkundige bij de GGD of via de Aids Infolijn.

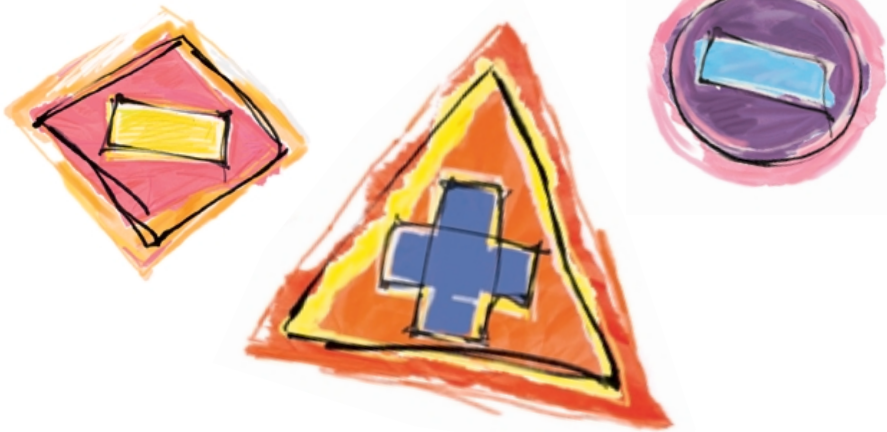
De belangrijkste vraag die u zich moet stellen is: heb ik ooit risico gelopen? In dat geval is het zeker aan te raden om u grondig te laten informeren, zowel over de hiv-test als de behandelmogelijkheden van hiv/aids.

Risico's op een hiv-infectie

U hebt risico gelopen wanneer u

- zonder een condoom te gebruiken seks hebt gehad met iemand die seropositief is;
- zonder condoom seks hebt gehad met iemand van wie u niet weet of diegene seropositief is;
- als man onveilige seks hebt gehad met een andere man;
- onveilige seks hebt gehad met iemand die afkomstig is uit een land waar hiv en aids veel voorkomen;
- drugs hebt gespoten met naalden die al door anderen gebruikt zijn;
- een andere soa (seksueel overdraagbare aandoening) hebt opgelopen;
- een operatie of bloedtransfusie hebt gehad in een land waar hiv en aids veel voorkomen;
- bloed of bloedproducten hebt toegediend gekregen, die niet op hiv waren gecontroleerd. (In Nederland en veel andere landen worden sinds 1985 alle donorbloed en bloedproducten wel op hiv gecontroleerd.)

Het lijkt misschien verwarrend, maar een negatieve testuitslag betekent goed nieuws: er is geen hiv in uw bloed gevonden. Als u de laatste zes maanden voor de test inderdaad geen risico meer hebt gelopen, dan kunt u er van uitgaan dat u niet met hiv bent geïnfecteerd. Het is belangrijk dat u in het vervolg risico op infectie met hiv blijft voorkomen.

Een positieve uitslag daarentegen betekent dat er wel virus in uw bloed aanwezig is. U bent met hiv geïnfecteerd. Ook al merkt u er misschien nog niets van. Het is belangrijk om uw gezondheid goed in de gaten te laten houden door uw arts. Deze zal u zo nodig doorverwijzen naar een specialist, die u goed kan begeleiden en voorlichten over de mogelijkheden om de hiv-infectie te behandelen. Ook voor psychosociale ondersteuning kan uw huisarts u doorverwijzen. En natuurlijk is het belangrijk dat u maatregelen neemt om hiv niet over te dragen op anderen.

Voordelen van de hiv-test

- De hiv-test maakt een einde aan de onzekerheden waar u al enige tijd mee rondloopt. Als blijkt dat u geen hiv in het lichaam hebt, is dat een hele geruststelling.
- Maar ook als de uitslag uitwijst dat u wel bent geïnfecteerd, kan dat voor opluchting zorgen. U kunt vanaf nu uw gezondheid gericht laten controleren en u indien nodig tijdig laten behandelen.

- U kunt, als u seropositief en zwanger bent, met medicijnen de kans aanzienlijk verkleinen dat u het virus tijdens de zwangerschap of in de periode erna overdraagt op uw kindje. Wilt u hier meer informatie over, praat dan eens met de huisarts of verloskundige. U kunt ook de folder *‘Testen op HIV ja of nee, informatie voor zwangere vrouwen’* van de Stichting soa-bestrijding aanvragen (te bestellen via de Aids Infolijn 0800 - 022 22 20).

Nadelen van de hiv-test

- Het horen van een positieve testuitslag roept vaak veel onzekerheden en vragen op. Hoe ziet mijn toekomst eruit? Moet ik het geheim houden? Hoe zullen mijn partner, familie, vrienden, collega’s of werkgever reageren als ik hen de testuitslag vertel?
- De testuitslag kan het afsluiten van (levens)verzekeringen, onder andere voor een hypotheek, in de weg staan. In de gezondheidsverklaring bij deze verzekeringen wordt gevraagd of u aids heeft of seropositief bent. Als u dat bevestigend beantwoordt zal u meestal van verzekering worden uitgesloten of een verhoogde premie moeten betalen. Dit geldt ook voor een particuliere ziektekostenverzekering.
- Sommige landen laten mensen met hiv en aids niet toe.

Anoniem testen?

De uitslag van een hiv-test is geheim. Maar als u niet wilt dat uw huisarts, het ziekenfonds of de ziektekostenverzekering weet dat u zich hebt laten testen, kunt u kiezen voor een anonieme test. In dat geval komt er op het buisje met bloed dat naar het laboratorium wordt gestuurd, alleen een code of valse naam te staan. Behalve uzelf en degene die het bloed afneemt, weet dus niemand anders van wie het bloed is.

U kunt zich anoniem laten testen bij de GGD of de afdeling geslachtsziekten van het ziekenhuis. Via de huisarts kan dit niet.

De kosten van een test lopen per instelling nogal uiteen. U kunt vooraf informeren naar de prijs. Als de test via de (huis)arts wordt uitgevoerd, worden de kosten door de ziektekostenverzekering of het ziekenfonds betaald. U bent dan uiteraard niet anoniem getest.

Onverzekerd of illegaal?

Ook zonder ziektekostenverzekering of geldige verblijfsvergunning kunt u zich in Nederland altijd op hiv laten testen. De uitslag van de test heeft geen invloed op uw asielaanvraag of verblijfsvergunning. Mocht u seropositief blijken te zijn en hebt u medische zorg nodig, dan hebt u daar recht op, ook zonder verzekering. Maar in de praktijk blijkt het soms moeilijk om die medische behandeling te krijgen. In dat geval kunt u voor advies terecht bij de Hiv Vereniging Nederland (020 - 616 01 60).

Verplicht testen?

In Nederland is een hiv-test niet wettelijk verplicht. In ons land staat voorop dat het afnemen van een hiv-test een vrijwillige en individuele keuze is, waarvoor uw uitdrukkelijke toestemming nodig is. De hiv-test mag geen onderdeel zijn van de medische keuring bij sollicitaties, omdat mensen met hiv of aids vaak gewoon kunnen (blijven) werken. Ook hoeft u de uitslag van een test niet aan uw werkgever mee te delen. Voor het afsluiten van bepaalde verzekeringen is een hiv-test soms wel een voorwaarde. Dit is het geval bij verzekeringen boven de f 300.000,-

Waar kunt u de test laten doen?

Voor een hiv-test kunt u terecht bij:

- De huisarts;
- De GGD (Gemeentelijke Geneeskundige Dienst), de meeste GGD'en hebben de mogelijkheid om een (anonieme) test te doen;
- Een aantal ziekenhuizen. Informeer eerst of het ziekenhuis in uw stad de mogelijkheid heeft om een test te laten doen via de afdeling Huid- en Geslachtsziekten;
- Soa-poliklinieken (ook anoniem). Deze zijn gevestigd in Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Utrecht, Groningen, Maastricht en Nijmegen;
- Het Rutgershuis (ook anoniem). Voor het dichtstbijzijnde Rutgershuis kunt u bellen naar de informatielijn van de landelijke Rutgers Stichting: 0900 - 9398 (f 1,- per minuut). Bereikbaar op werkdagen van 09.00 tot 21.00 uur;
- Het Homospreekuur van de Weekendpoli Geslachtsziekten van de SAD-Schorerstichting (in samenwerking met de GG&GD Amsterdam), elke vrijdag van 19.00 tot 21.00 uur, Groenburgwal 44 te Amsterdam. Bellen voor een afspraak op werkdagen tussen 12.00 en 14.00 uur, telefoon 020 - 662 42 06.

De hiv-zelftest

Er zijn tegenwoordig hiv-zelftests te koop waarbij u thuis zelf uw bloed of speeksel kunt testen op hiv-antistoffen. Deze zelftests zijn niet altijd even betrouwbaar. In Nederland is het gebruik van de zelftest eigenlijk niet nodig: er is altijd wel een betrouwbare testplaats bij u in de buurt. Mocht u toch voor deze testmethode kiezen, houdt dan goed rekening met het volgende:

- U dient de bijsluiter zeer aandachtig te lezen;
- Ook voor de zelftest geldt dat er minstens zes maanden verstreken moeten zijn sinds het laatste risico op hiv-infectie;
- De zelftest is nooit 100% betrouwbaar. Daarom moet u een positieve testuitslag altijd laten bevestigen bij de GGD, via de huisarts of op de afdeling geslachtsziekten van het ziekenhuis;
- Kies het moment van testen altijd zodanig dat u bij een positieve uitslag voor steun en advies bij iemand aan kunt kloppen.

Het NIGZ (Nationaal Instituut voor Gezondheidsbevordering en Ziektepreventie) heeft speciaal voorlichtingsmateriaal over de hiv-test ontwikkeld voor allochtonen: 'Hiv-test: ja of nee? Informatie over de hiv-test in Nederland', verkrijgbaar in acht talen, en 'Testen op hiv: ja of nee? Informatie over de hiv-test en zwangerschap', tweetalig: Nederlands gecombineerd met een van zes andere talen.

Zie ook de folder 'Testen op HIV ja of nee, informatie voor zwangere vrouwen' van de Stichting soa-bestrijding.

Al deze folders zijn schriftelijk te bestellen bij PCI Distributieservice, Postbus 1027, 3860 BA Nijkerk.

Voor meer informatie over de hiv-test en met vragen over hiv en aids kunt u behalve bij uw huisarts en de GGD ook terecht bij:

- De **Aids Infolijn** van het Aids Fonds: 0800 - 022 22 20.
Voor een persoonlijk gesprek kunt u gratis en anoniem bellen.
Vragen kunnen in het Nederlands en Engels worden gesteld.
Ook kunt u hier folders bestellen.
Bereikbaar op werkdagen van 14.00 tot 22.00 uur.
- De **Aids Infolijn**
in het Turks: 0800 - 099 44 88
in het Marokkaans: 0800 - 099 22 55
in het Chinees: 0800 - 022 33 38
(Gratis informatie via een cassettebandje - 24 uur per dag)

- **Hiv Vereniging Nederland**

Landelijke belangenorganisatie voor mensen met hiv/aids en betrokkenen. Voor informatie, belangenbehartiging en onderling contact en ondersteuning. Bereikbaar op werkdagen van 09.00 tot 17.00 uur. 1e Helmersstraat 17, 1054 CX Amsterdam. Telefoonnummer: 020 - 616 01 60.

- **De Hivpluslijn**

Dit is een telefonische hulplijn van de Hiv Vereniging Nederland voor mensen met hiv of aids. Voor een vertrouwelijk gesprek met een man of vrouw die seropositief is.

Bereikbaar: elke maandag, woensdag en vrijdag van 13.00 tot 16.00 uur; elke dinsdag en donderdag van 20.00 tot 22.30 uur.

Telefoonnummer: 020 - 685 00 55.

- **SAD-Schorerstichting**

Vragen over homospecifieke hulpverlening bij hiv en aids. Helpdesk, geopend van maandag tot en met donderdag van 10.00 tot 17.00 uur.

Telefoonnummer: 020 - 662 42 06. E-mail: helpdesk@sadschorer.nl

‘Werken aan een wereld zonder aids’, daar zijn de activiteiten van het Aids Fonds op gericht. Het Aids Fonds levert daarom een concrete bijdrage aan de mondiale strijd tegen hiv en aids en mobiliseert de samenleving voor de (nationale en internationale) strijd tegen hiv en aids.

Het Aids Fonds maakt ondersteuning van mensen met hiv/aids mogelijk op medisch, psychosociaal, en maatschappelijk terrein en door directe financiële hulpverlening. Daarnaast stimuleert het Aids Fonds preventie-activiteiten om nieuwe hiv-infecties te voorkomen.

Het Aids Fonds is opgericht in 1985. De financiële middelen zijn afkomstig uit eigen fondsenwervende activiteiten en bijdragen van het Ministerie van VWS. Het geld is bestemd voor: individuele hulp aan mensen met hiv/aids, (psychosociale) zorg, wetenschappelijk onderzoek waaronder vaccinonderzoek, voorlichting en preventie, en projecten in ontwikkelingslanden.

Het Aids Fonds werkt samen met tal van uitvoerende organisaties, onderzoekers, de overheid en belangenorganisaties.

Hoe kunt u het Aids Fonds steunen?

U kunt het Aids Fonds steunen door donateur te worden of u als vrijwilliger bij het Aids Fonds aan te melden. Heeft u belangstelling? Vul dan de machtigingskaart achterin deze folder in en stuur deze op of bel het Aids Fonds, telefoon 020 - 62 62 669. U kunt natuurlijk ook een bijdrage storten op giro 8957 of banknummer 70.70.70.228.

Meer informatie over aids, infectierisico's en veilig vrijen staat in de brochures 'Alles over aids' en 'Ik vrij veilig of ik vrij niet'. Deze zijn verkrijgbaar bij GGD'en en andere gezondheidsinstellingen, via de Aids Infolijn, of schriftelijk te bestellen bij PCI Distributieservice, Postbus 1027, 3860 BA Nijkerk.

U kunt voor meer informatie en het bestellen of uitdraaien van folders ook terecht op de website van het Aids Fonds: www.aidsfonds.nl.

Dit is een publicatie van de Stichting Aids Fonds,
ondersteund door Zorgonderzoek Nederland.

**STICHTING
AIDS FONDS**

**KEIZERSGRACHT 390-392
1016 GB AMSTERDAM**

**TELEFOON
020 - 62 62 669**

**TELEFAX
020 - 62 75 221**

**AIDS INFOLIJN
0800 - 022 22 20**

**E-MAIL
AIDSFONDS@AIDSFONDS.NL**

**INTERNET
WWW.AIDSFONDS.NL**

**GIRO
8957**

**BANK
70.70.70.228**

**COPYRIGHT
STICHTING AIDS FONDS, MAART 2000**

Gewijzigde herdruk augustus 2000

© Stichting Aids Fonds

Ontwerp en illustraties: Stan van Oss, Doetinchem

Druk: Senefelder Misset Grafisch Bedrijf B.V., Doetinchem

De Stichting Aids Fonds is niet aansprakelijk voor schade ten gevolge van onjuistheid of onvolledigheid van de informatie die in deze folder is opgenomen.

JA, IK STEUN DE STRIID TEGEN AIDS.

Dhr. Mevr.: _____

Straat: _____ Nr.: _____

Postcode: _____ Plaats: _____

Bankrekening:

Girorekening:

Ik machtig hierbij het Aids Fonds tot wederopzegging het bedrag van f _____ van bovenstaande bank-/girorekening

af te schrijven per maand halfjaar
 kwartaal jaar.

Als ik voor minimaal f 50,- of meer per jaar machtig, ontvang ik de pin in de vorm van het rode lintje, het internationale symbool van solidariteit met mensen met hiv/aids.

Ik stel echter geen prijs op het rode lintje.

Ik machtig hierbij het Aids Fonds éénmalig het bedrag van

f _____ van bovenstaande bank-/girorekening af te schrijven.

Doelbestemming

- hulp/zorg
 wetenschappelijk onderzoek
 ontwikkelingslanden
 voorlichting

Datum: _____ Handtekening: _____

U kunt deze kaart ook in een ongefrankeerde envelop opsturen.

Als u het niet eens bent met de afschrijving of de machtiging wilt in trekken, kunt u schriftelijk of telefonisch contact opnemen met het Aids Fonds, telefoonnummer 020 - 62 62 669.

STICHTING
AIDS FONDS

Postzegel
hoeft niet,
mag wel.

Stichting Aids Fonds
Antwoordnummer 11065
1000 PB Amsterdam

DANK VOOR UW HULP

AIDS FONDS • GIRO 8957

AIDS INFOLIJN 0800 - 022 22 20 WWW.AIDSFONDS.NL

